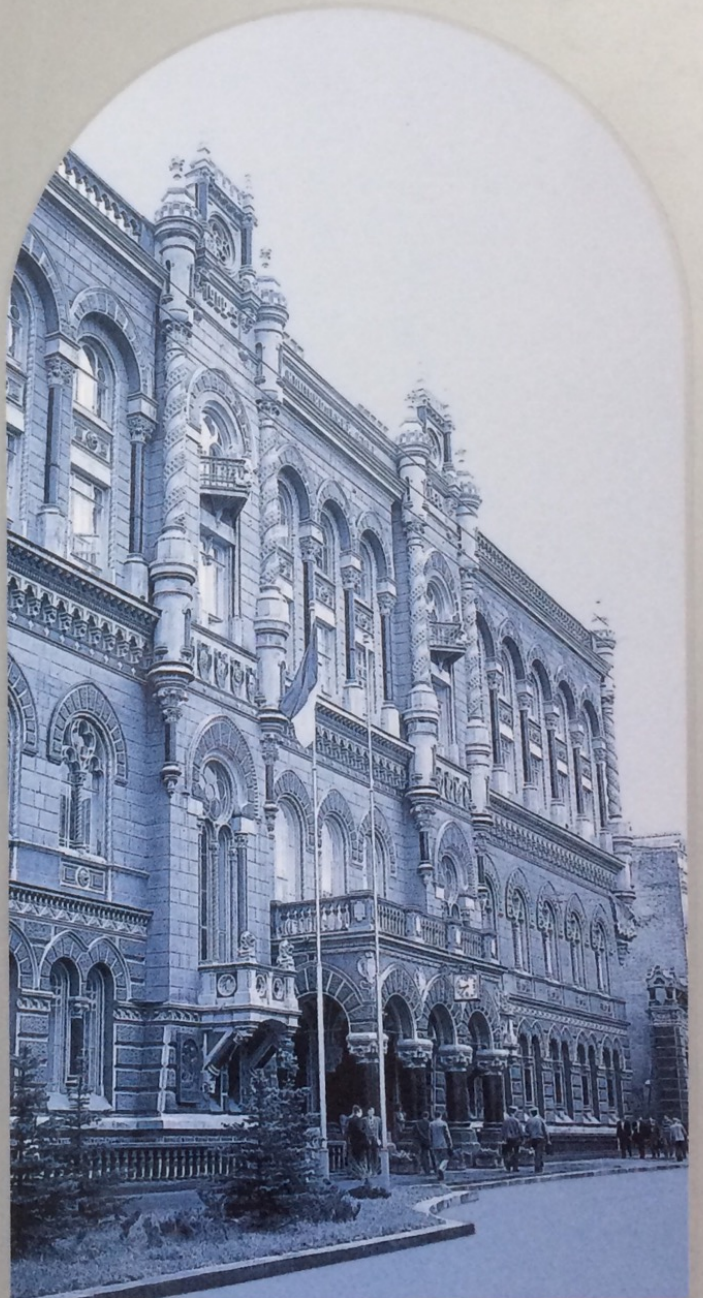

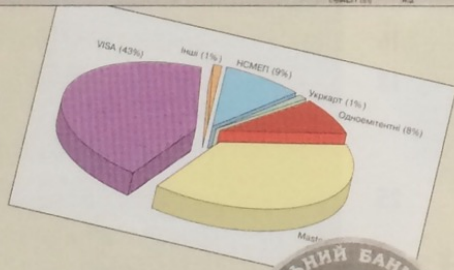
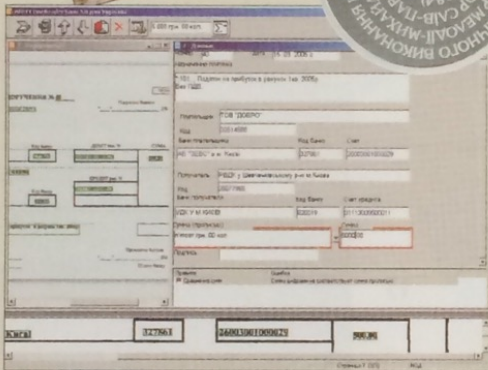
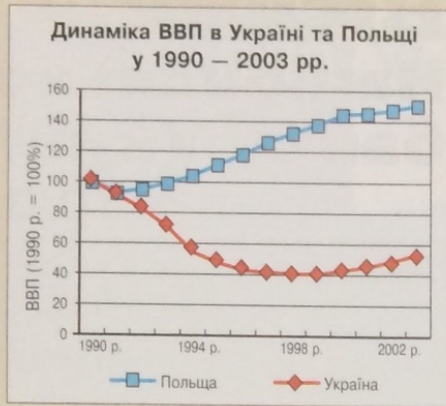
ВІСНИК

Вісник Національного банку України

10/2005

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

12 Відзнаки Президента України

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ

В.Харченко, Н.Шпак 28 Підсумки діяльності банків України на ринку платіжних карток за перше півріччя 2005 року

БАНКИ, ПРАВО, КОНСУЛЬТАЦІЇ

Л.Мажар 31 Третейський суд — потреба часу
О.Придущий 41 Банківська діяльність: практичні правові аспекти

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

О.Береславська 36 Інтервенції на валютних ринках як інструмент курсової та грошово-кредитної політики
64 Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за серпень 2005 року)
66 Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за серпень 2005 року)

ФОНДОВИЙ РИНОК

40 Ринок державних цінних паперів України у серпні 2005 року

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

С.Ігнатенко, Л.Когут 50 Правові норми, які визначають відмінності при створенні резервів у бухгалтерському та податковому обліку банків

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Т.Іванова 56 Автоматизація обробки паперових платіжних доручень у банківській практиці

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

А.Балян 58 Фінансове забезпечення єврорегіональної політики
Є.Єрьоміна 61 Проблеми інтеграції України до Світової організації торгівлі та перспективи взаємодії

НУМІЗМАТИКА І БОНІСТИКА

62 Про введення в обіг пам'ятної монети "Державний Гімн України"
63 Про введення в обіг ювілейної монети "1300 років м. Коростень"
63 Про введення в обіг ювілейної монети "350 років м. Суми"

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

70 Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у серпні 2005 року

АНОТАЦІЇ

71

Вісник Національного банку України

10/2005

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року № 10 (116) ♦ Жовтень 2005

Здано до друку 27.09.2005 р.

Редакційна колегія:
КІРГЕВ О.І. (голова),
БУРЯК С.В., БАЖАЛ Ю.М., ГАЙДАР Є.Т.,
ГАЛЬ В.М., ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С., ГЕЄЦЬ В.М.,
ГРЕБЕНИК Н.І., ГРУШКО В.І., ДОМБРОВСЬКИ Марек,
ІЛАРІОНОВ А.М., КРАВЕЦЬ В.М.,
КРОТЮК В.Л., КРЮЧКОВА І.В.,
ЛАНДІНА Т.В., МАТВИЄНКО В.П.,
МЕЛЬНИЧУК М.О., МІЩЕНКО В.І.,
МОРОЗ А.М., ОСАДЕЦЬ С.С.,
ПАЛАМАРЧУК А.Б., ПАСІЧНИК В.В.,
ПАТРИКАЦ Л.М., ПЕТРИК О.І.,
ПОДОЛІВ І.В., РАЄВСЬКИЙ К.Є.,
РИЧАКІВСЬКА В.І., САВЛУК М.І., САВЧЕНКО А.С.,
СЕНИЦЬ П.М., СМОВЖЕНКО Т.С.,
ФЕДОСОВ В.М., ХОФФМАНН Лутц,
ШЕВЦОВА О.І., ШЛАПАК О.В.,
ШУМИЛО І.А., ЮЩЕНКО В.А.,
ЯРЕМЕНКО С.О., ЯЦЕНЮК А.П.

Номер підготовлено редакцією
періодичних видань НБУ

Головний редактор
ПАТРИКАЦ Л.М.

Заступник головного редактора
КРОХМАЛЮК Д.І.

Відділ з випуску журналу "Вісник НБУ"
Начальник відділу **ПАПУША А.В.**

Заступник начальника відділу **РУДКО І.М.**

Редактор з питань бухгалтерського обліку, розрахунків
та інформаційно-програмного забезпечення
КОМПАНИЄЦЬ С.О.

Редактор з питань валютного регулювання
та міжнародних банківських зв'язків **БАКУН О.В.**

Відповідальний секретар **ЛІПІНСЬКА С.М.**

Головний художник **КОЗИЦЬКА С.Г.**

Літературний редактор **КУХАРЧУК М.В.**

Дизайнери **ПЛАТОНОВА Н.Г., ХАРУК О.В.**

Коректори **СІЛЬВЕРСТОВА А.І., ГОРБАНЬ Н.В.**

Оператор **ЛИТВИНОВА Н.В.**

Реклама і розповсюдження:

ГРЕБІШКОВ В.І., ГРИЦЕНКО М.Р.

Фото **НЕГРЕБЕЦЬКОГО В.С., МІЛЕВСЬКОГО Л.А.**

Черговий редактор
КОМПАНИЄЦЬ С.О.

Адреса редакції:

просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
тел./факс: (044) 524-96-25
тел.: (044) 267-39-44, 267-38-06, 525-38-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua

Журнал зареєстровано Держкомвидавком України
09.06.1994 р., свідоцтво КВ № 691

Засновник і видавець:
Національний банк України.

Адреса: вул. Інститутська, 9, Київ-8, 01008, Україна

Журнал рекомендовано до друку

Вченою радою Київського національного
економічного університету

Публікації в журналі Вищою атестаційною комісією
України визнано фаховими

Видається у комплекті з додатком "Законодавчі
і нормативні акти з банківської діяльності"

Передплатний індекс 74132

Дизайн

Редакція періодичних видань НБУ

Надруковано з готового оригінал-макета
відділом видавничого обслуговування
Господарсько-експлуатаційного управління НБУ

Адреса друкарні:

просп. Науки, 9, Київ-28, 03028, Україна
Формат 60 × 90 / 8. Друк. офсетний.
Фіз. друк. арк. 9.0

Умовн. друк. арк. 9.0. Обл.-вид. арк. 9.9

Тираж 2000 прим.

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі,
посилання на "Вісник Національного банку України"
обов'язкове. Редакція може публікувати матеріали
в порядку обговорення, не поділяючи думку автора.

Відповідальність за точність викладених фактів
несе автор, а за зміст рекламних матеріалів —
рекламодавець.

© Вісник Національного банку України, 2005

ЗМІСТ

МАКРОЕКОНОМІКА

	3	Основні засади грошово-кредитної політики на 2006 рік
Євангелос Сіскос	20	Ринкові перетворення та особливості макроекономічної стабілізації в Україні і Польщі
З.Скринник	44	У грошей своя філософія
	68	Основні макроекономічні показники розвитку України у серпні 2000—2005 років

БАНКИ УКРАЇНИ

А.Камінський,
А.Кияк	7	Ідентифікація, аналіз та управління операційними ризиками в українських банках
Д.Гладких	13	Проблеми і перспективи залучення іноземних інвестицій у банківську систему України
Ю.Заруба	16	Ризики ділової репутації банків
Л.Долгий	18	Комерційні банки та маркетингова політика держави в галузі сільсько-господарського виробництва
О.Колодізев,
І.Чмутова	25	Трансфертний підхід до мінімізації ризиків у процесі антикризового управління банком
О.Мартюшев	32	Обґрунтування та розробка стратегії банку
Л.Кльоба	47	Бізнес-план інвестиційного проекту
	66	Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені за період із 1 серпня по 1 вересня 2005 р., а також зміни і доповнення до переліку операцій, на здійснення яких банки отримали банківську ліцензію та письмовий дозвіл Національного банку України на здійснення операцій, внесені за період із 1 серпня по 1 вересня 2005 р.
	67	Банки, включені до Державного реєстру банків у серпні 2005 р.
	69	Основні показники діяльності банків України на 1 вересня 2005 року

Трансфертний підхід до мінімізації ризиків у процесі антикризового управління банком

Серед різновидів стратегії ризик-менеджменту, яка дає змогу обмежувати і зводити до мінімуму ризикові фактори банківської діяльності, — трансфертний підхід до управління ними. Суть стратегії полягає в частковій або повній передачі ризику від банку до інших контрагентів.

За допомогою запропонованого підходу, про який йдеться в статті, можна стабілізувати показники фінансового стану банку і забезпечувати належний ступінь його адаптації до негативних змін у зовнішньому середовищі, що зрештою може сприяти підвищенню ефективності антикризового управління.

Успішне антикризове управління — це здатність банку швидко та ефективно реагувати на зміну ситуації незалежно від того, можна її передбачити чи ні. В основі управління кризами лежить розуміння сутності поняття “ризик” [8].

У літературі [1—7, 10—13] виділяється велика кількість банківських ризиків та пропонуються різні підходи до їх класифікації та оцінки. Водночас більшість учених [1, 4, 10—12] вважає, що основні ризики банківської діяльності пов’язані з непередбачуваними змінами в обсягах, доходності, вартості і структурі активів і пасивів. Це такі ризики, як кредитний, інвестиційний, валютний, процентний, ризик незбалансованої ліквідності, ризик нестійкості ресурсної бази.

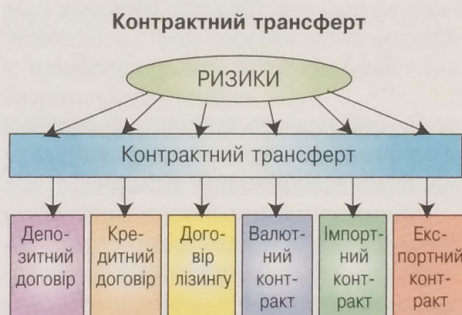
З огляду на це, антикризове управління банком має охоплювати не лише розробку надзвичайних заходів щодо запобігання банкрутства, а й стратегії ризик-менеджменту, які дають змогу обмежувати і зводити до мінімуму ризикові фактори банківської діяльності.

Серед таких стратегій — трансфертний підхід до управління ризиками, суть якого полягає у частковій або повній передачі ризику від одного суб’єкта господарювання до інших контрагентів.

Фахівці розрізняють низький рівень спеціалізації страхових функцій (контрактний трансферт) і високий (передача ризиків у процесі страхування та хеджування) [9].

Передача ризиків шляхом укладен-

ня контрактів полягає у їх перерозподілі між контрагентами, які не спеціалізуються на страхуванні. При цьому, залежно від того, яка група ризиків підлягає страхуванню, можуть використовуватися різні види контрактів (див. схему).

Депозитними договорами загалом передбачається виникнення ризику дострокового вилучення вкладів. Кредитні ризики частково трансфертизуються від кредитора до позичальника, а лізингові — від орендодавця до орендаря. Валютні ризики пов’язані з нестабільністю на ринку купівлі-продажу валюти. Експортні та імпорнтні контракти обумовлюють перерозподіл ризиків транспортування, збереження цінностей тощо.

Важливим аспектом визначення можливості застосування одного з методів зменшення ризиків є розрахунок витрат, пов’язаних із практичним застосуванням обраного способу. У разі використання контрактного трансферту калькуляція витрат набуває вигляду, відображеного в таблиці 1.

Як бачимо, сумарні витрати з трансферту, передбаченого депозитними

Олег Колодізєв

Завідуючий кафедрою банківської справи Харківського національного економічного університету. Кандидат економічних наук

Ірина Чмутова

Доцент кафедри банківської справи Харківського національного економічного університету. Кандидат економічних наук

Таблиця 1. Калькуляція витрат у випадку застосування контрактного трансферту

Види витрат	Контракти (договори)						Усього
	Депозитні	Кредитні	Лізингові	Валютні	Імпортні	Експортні	
Представницькі витрати, пов'язані з укладенням певного контракту (договору)	S ₁	A ₁	T ₁	P ₁	G ₁	F ₁	X ₁
Різниця в ціні контракту до і після передачі ризику	S ₂	A ₂	T ₂	P ₂	G ₂	F ₂	X ₂
Частка витрат підрозділів, причетних до укладення контракту (договору)	S ₃	A ₃	T ₃	P ₃	G ₃	F ₃	X ₃
Послуги юриконсульта із трансфертних контрактів	S ₄	A ₄	T ₄	P ₄	G ₄	F ₄	X ₄
Інші витрати	S ₅	A ₅	T ₅	P ₅	G ₅	F ₅	X ₅
Усього	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Z

договорами, дорівнюють:

$$Y_1 = \sum_{i=1}^n S_i, \quad (1)$$

де Y₁ — сумарні витрати з трансферту (у гривнях);

i — вид витрат (i = 1, 2, 3...);

n — вид трансфертного контракту (n = 1, 2, 3...);

S — сума витрат кожного виду за депозитними договорами (у гривнях).

Інші сумарні витрати будуть аналогічними:

$$Y_2 = \sum_{i=1}^n A_i, \quad (2)$$

$$Y_3 = \sum_{i=1}^n T_i, \quad (3)$$

$$Y_4 = \sum_{i=1}^n P_i, \quad (4)$$

$$Y_5 = \sum_{i=1}^n G_i, \quad (5)$$

$$Y_6 = \sum_{i=1}^n F_i, \quad (6)$$

де A, T, P, G, F — сума витрат кожного виду за кредитними, лізинговими, валютними, експортними, імпорнтними контрактами (у гривнях);

Y₁, Y₂, Y₃, Y₄, Y₅, Y₆ — сумарні витрати з трансферту через контракти (договори) кожного виду (у гривнях).

Підсумкові дані, викладені в останньому рядку таблиці (калькуляції), дають уявлення про обсяги однорідних витрат із трансфертизації ризиків через контракти (договори) усіх видів:

$$X_1 = S_1 + A_1 + T_1 + P_1 + G_1 + F_1, \quad (7)$$

де X — сума однорідних витрат за кожним видом контракту (у гривнях).

Суму витрат за конкретною транс-

фертизацією ризиків (Z) можна визначити за такою формулою:

$$Z = \sum_{i=1}^n (S_i + A_i + T_i + P_i + G_i + F_i). \quad (8)$$

З урахуванням викладеного вище ефективність контрактного трансферту (Q) виразимо так:

$$Q = \frac{\sum_{i=1}^n R_i}{\sum_{i=1}^n (S_i + A_i + T_i + P_i + G_i + F_i)}, \quad (9)$$

де R — абсолютна величина можливих збитків, ризик яких трансфертизовано через контракти (у гривнях).

Абсолютна величина можливих збитків, обумовлена факторами ризику, може бути розрахована як середньоквадратичне відхилення фактичних фінансових результатів від очікуваних:

$$R = \sqrt{\frac{\sum (k - \bar{k})^2 \times j}{\sum j}}, \quad (10)$$

де k — очікуване значення для кожного випадку спостереження;

k — середнє очікуване значення;

j — кількість випадків спостереження.

Коефіцієнт ефективності контрактного трансферту ризику визначається за формулою:

$$G = \sum_{i=1}^n \frac{\sqrt{\sum (k - \bar{k})^2 \times j}}{\sum j} \times 100\%. \quad (11)$$

Отже, ефективність контрактного трансферту можна виразити так:

$$G = \sum_{j=1}^n \frac{\sqrt{\sum (k - \bar{k})^2 \times j}}{Z} \times 100\%. \quad (12)$$

Передача ризиків може здійснюватися в процесі страхування. З точки зору

економічної теорії страхування — це своєрідне кооперування суб'єктів господарювання з метою боротьби із можливими наслідками ризикових подій, які настають. Функції учасників цього процесу спеціалізовано: страхувальник (полісотримач) сплачує страхові внески, у передбаченому договором випадку йому повертаються збитки; страховик (як суб'єкт підприємництва, основним видом діяльності якого є страхування) планує розвиток і використання страхового фонду. Згідно із законодавством України страховик не може безпосередньо займатися виробничою, торговельно-посередницькою або банківською діяльністю.

Методикою аналізу ефективності страхування ризиків передбачено такі його етапи:

— визначення структури витрат зі страхування ризиків;

— аналіз ефективності страхування;

— розгляд об'єктивних і суб'єктивних факторів, які обумовлюють застосування даного методу в практиці банківської діяльності.

Познаємо сумарні витрати за всіма полісами як f, витрати за кожним окремим полісом — як W. Тоді

$$f = \sum_{i=1}^n W_i, \quad (13)$$

де i — вид страхового полісу;

n — кількість укладених контрактів.

Ефективність страхових операцій визначимо за допомогою коефіцієнта K, обчисленого як відношення абсолютної величини можливих витрат, ризик яких трансфертизовано через страхові поліси, до сумарних витрат страхування:

$$K = \sum_{j=1}^n \frac{\sqrt{\sum (k - \bar{k})^2 \times j}}{\sum j} \times 100\%, \quad (14)$$

де j — сума франшизи за всіма полісами.

Франшиза є частиною збитків, яка не відшкодовується страховиком згідно з договором про страхування.

Трансфертна стратегія антикризового управління може бути реалізована також шляхом хеджування угод за допомогою строкових контрактів — форвардних, ф'ючерсних, опціонних.

Номенклатура витрат банку з хеджування охоплює такі статті: біржові страхові внески, витрати з оплати послуг юриконсульта, частку витрат, пов'язаних з операціями хеджування тощо. Величину можливих витрат можна виразити за допомогою середньоквадратичного відхилення, прий-

нявши витрати з хеджування за одиницю. Тоді коефіцієнт ефективності хеджування V можна обчислити за формулою:

$$V = \sum_{j=1}^n \frac{\sqrt{\sum (k - \bar{k})^2 \times j}}{L_i} \times 100\%, \quad (15)$$

де H — сумарний фінансовий результат (прибуток чи збиток) від усіх операцій хеджування (у гривнях).

Хеджування ризиків, яке широко застосовується в економічно розвинутих країнах, виявилось найрезультативнішим способом їх мінімізації.

Наведемо конкретний приклад розрахунку передачі ризиків умовної банківської установи на основі трансфертного підходу.

Визначимо види банківських контрактів (договорів), що підлягають страхуванню, і складемо їх калькуляцію. Використовуючи формули (1) та (8), обчислимо необхідні для аналізу показники (див. таблицю 2).

Індекс ефективності використання контрактного трансферту, визначений за формулою (12), дорівнюватиме приблизно 5.00. Це означає, що сума збитків, яких може зазнати банк у процесі своєї діяльності, в 5 разів перевищує обсяг коштів, необхідних для оформлення контрактного трансферту.

Ефективність страхових операцій (K) визначено в таблиці 3 за допомогою формул (13) і (14).

Як і належить за умовної франшизи, значення j вважатимемо рівним середньому значенню k . Це означає: чим більшого збитку може зазнати банк (тобто чим більшим є ризик), тим більшою мірою має бути гарантована страхова виплата.

Таблиця 3. Результати розрахунку ефективності страхових операцій (K)

Контракти (договори)	W	$\sqrt{\sum (k - \bar{k})^2 \times j / \sum j}$	K
Депозитні	225	1683.673469	0.18
Кредитні	285	1195.652174	0.12
Лізингові	276	1352.459016	0.13
Валютні	275	1130.136986	0.12
Імпортні	317	926.9662921	0.09
Експортні	317	926.9662921	0.09
Усього	1 725	7215.85423	4.92

Таблиця 4. Результати розрахунку коефіцієнта ефективності хеджування (V)

H	$\sum_{j=1}^n \frac{\sqrt{\sum (k - \bar{k})^2 \pm H}}{L_i}$	V
42 138.2	430 000	655

вана страхова виплата.

Результати обчислення коефіцієнта ефективності хеджування V подано в таблиці 4. Зауважимо, що сумарний результат від усіх хеджових операцій (H) розраховано як різницю між прибутком, отриманим у результаті настання страхового випадку, та збитками (R).

Як бачимо, коефіцієнт ефективності хеджування позитивний і доволі високий, що свідчить про результативність страхових послуг компаній у процесі страхування контрактних банківських ризиків.

Трансфертний підхід до управління ризиками має в Україні перспективи для широкого практичного застосування. Він може посприяти вирішенню проблеми мінімізації ризиків, що важливо для підтримання загальної стійкості банків, та підвищення загальної ефективності антикризового управління.

Література

1. Банківський менеджмент: Навч. посіб. [для студ. екон. спец. / О.А.Кириченко, І.В.Геленко, С.П.Роголь та ін.]; За ред. О.А.Кириченко. — 3-тє вид. перероб. і допов. — К.: Знання. — Прес., 2002. — 438 с.

2. Версаль Н.І., Олексієнко С.М. Кредитні ризики як важлива складова ризиків банківської діяльності // Фінанси України, 2002. — № 8. — С. 86—95.

3. Гриджук Д. Співвідношення банківського ризику та засобів забезпечення банківських зобов'язань // Вісник НБУ. — 2002. — № 5. — С. 7—9.

4. Кизим Н.А., Благунов И.С., Зинченко В.А., Чанг Хонг Вен. Моделирование банкротства коммерческих банков. — Х.: ИД "ИНЖЕК", 2003. — 220 с.

5. Ковбасюк М.Р. Економічний аналіз діяльності комерційних банків і підприємств / Навч. посіб. — К.: Видавничий дім "Скарби", 2001. — 336 с.

6. Мінін А.Л. Аспекти менеджменту ризику ліквідності у комерційному банку та його практичне застосування // Welcome, 2001. — № 7—8. — С. 56—58.

7. Пернарівський О. Аналіз, оцінка та способи зниження банківських ризиків // Вісник НБУ. — 2004. — № 4. — С. 44—48.

8. Печалова М. Організація ризик-менеджменту в комерційному банку // Фінансовий ринок України. — 2004. — № 3 (5). — С. 12—17.

9. Попова А. Антикризисное управление. Трансфертный подход к управлению рисками // Экономика. Финансы. Право. — 2000. — № 3. — С. 3—7.

10. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 1999. — 280 с.

11. Романенко Л.Ф., Коротєєва А.В. Ризики у банківській діяльності // Фінанси України. — 2003. — № 5. — С. 123—127.

12. Роуз П.С. Банковский менеджмент: Пер. с англ. — М.: Дело, 1995. — 768 с.

13. Шеремет А.Д., Щербакова Г.Н. Финансовый анализ в коммерческом банке. — М.: Финансы и статистика, 2000. — 256 с.

Таблиця 2. Калькуляція витрат при контрактному трансферті умовної банківської установи (у гривнях)

Види витрат	Контракти (договори)						
	Депозитні	Кредитні	Лізингові	Валютні	Імпортні	Експортні	Усього
Представницькі витрати, пов'язані з укладенням певного контракту (договору)	55	50	45	60	65	65	340
Різниця в ціні контракту до і після передачі ризику	10	15	16	15	17	17	90
Частка витрат підрозділів, причетних до укладення контракту (договору)	70	85	80	75	85	85	480
Послуги юрисконсульта із трансфертних контрактів	80	90	90	85	100	100	545
Інші витрати	40	45	45	40	50	50	270
Усього	255	285	276	275	317	317	1 725

АННОТАЦИИ

Основные принципы денежно-кредитной политики на 2006 год.

Полный текст Основных принципов денежно-кредитной политики на 2006 год, одобренных решением Совета Национального банка Украины от 10 сентября 2004 года № 17.

Евангелос Сискос. *Рыночные преобразования и особенности макроэкономической стабилизации в Украине и Польше.*

Проведен сравнительный анализ динамики ВВП, инфляции и роста денежной массы на первых этапах рыночной трансформации экономик Украины и Польши. Показано, что управляемое снижение предложения денег в начальный период либерализации цен обеспечило прекращение гиперинфляции в обеих странах менее чем за три года, несмотря на отличие радикальной польской стратегии “шоковой терапии” от украинской модели медленных последовательных реформ, что подтверждает универсальный характер монетаристских методов макроэкономического регулирования.

Зоя Скринник. *У денег своя философия.*

Рецензируя монографию А.Мазараки и В.Ильина “Философия денег”, автор излагает собственное мнение о роли и значении денег в системе социальных и человеческих ценностей.

Основные макроэкономические показатели развития Украины в августе 2000—2005 годов.

Андрей Каминский, Андрей Княк. *Идентификация, анализ и управление операционными рисками в украинских банках.*

Результаты исследования проблемы операционных рисков в банках Украины и предложения по управлению ими.

Дмитрий Гладких. *Проблемы и перспективы привлечения иностранных инвестиций в банковскую систему Украины.*

Анализируются возможные последствия приобретения австрийским банком “Райффайзен Интернешнл Банк — Холдинг АГ” одного из крупнейших украинских коммерческих банков — АППБ “Аваль”.

Юрий Заруба. *Риски деловой репутации банков.*

Анализируются основные составляющие риска ухудшения репутации банка, рассматриваются некоторые способы управления им.

Леонид Долгий. *Коммерческие банки и маркетинговая политика государства в отрасли сельскохозяйственного производства.*

Предлагаются пути совершенствования маркетинговой политики государства в аграрной сфере, в частности — механизмы внедрения мониторинга совокупного спроса и предложения на рынке продукции сельского хозяйства и оптимизации финансирования ее производства.

Олег Колодизев, Ирина Чмутова. *Трансфертный подход к минимизации рисков в процессе антикризисного управления банком.*

Рассматривается трансфертный подход к управлению рисками, сущность которого состоит в частичной или полной передаче риска от банка к другим контрагентам.

Александр Маргушев. *Обоснование и разработка стратегии банка.*

Исследованы основные этапы и элементы системы стратегического планирования деятельности банка как важного звена его успешности и стабильности в условиях конкурентной борьбы.

Лев Клѣба. *Бизнес-план инвестиционного проекта.*

Излагаются практические рекомендации по составлению инвестиционного бизнес-плана, необходимого для привлечения инвестиций и получения кредитов.

Изменения и дополнения к Государственному реестру банков, внесенные за период с 1 августа по 1 сентября 2005 г., а также изменения и дополнения к перечню операций, на осуществление которых банки получили банковскую лицензию и письменное разрешение Национального банка Украины на осуществление операций, внесенные за период с 1 августа по 1 сентября 2005 г.

Банки, включенные в Государственный реестр банков в августе 2005 г.

Основные показатели деятельности банков Украины на 1 сентября 2005 года.

Отличия Президента Украины.

Сообщение об отличии работников НБУ Президентом Украины по случаю 14-й годовщины независимости Украины.

Владимир Харченко, Наталия Шпак. *Итоги деятельности банков Украины*

на рынке платежных карт в первом полугодии 2005 года.

Анализируется развитие рынка платежных карт в Украине в течение первого полугодия 2005 года по таким направлениям, как эмиссия, инфраструктура приема, эквайринг и использование карточек.

Леонид Мажар. *Третейский суд — потребность времени.*

На примере создания при Ассоциации украинских банков постоянно действующего Третейского суда обосновывается необходимость развития в стране института третейского суда, который создаст конкуренцию в правовом поле государства и улучшит отечественную систему правосудия.

Олег Прилуцкий. *Банковская деятельность: практические правовые аспекты.*

На вопросы читателей относительно применения некоторых нормативно-правовых актов отвечает ведущий юрист-консульт юридического департамента НБУ.

Елена Береславская. *Интервенции на валютных рынках как инструмент курсовой и денежно-кредитной политики.*

Проанализированы мировой опыт применения валютных интервенций и особенности использования этого механизма в условиях украинской экономики.

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины ежедневно (за август 2005 года).

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины один раз в месяц (за август 2005 года).

Рынок государственных ценных бумаг Украины в августе 2005 года.

Станислав Игнатенко, Любовь Когут. *Правовые нормы, определяющие отличия при создании резервов в бухгалтерском и налоговом учете банков.*

Рассматриваются принципиальные отличия между правилами формирования банками специальных резервов в бухгалтерском учете и правилами создания страхового резерва в налоговом учете.

Татьяна Иванова. *Автоматизация обработки бумажных платежных поручений в банковской практике.*

Рассматриваются этапы и преимущества автоматизации обработки бумажных платежных поручений в отечественной банковской практике, характеризуются автоматизированные системы введения платежных поручений.

Ануш Баян. *Финансовое обеспечение еврорегиональной политики.*

Проанализированы основные источники финансирования при проведении еврорегиональной политики, их главные направления деятельности и цель.

Евгения Еремина. *Проблемы интеграции Украины во Всемирную торговую организацию и перспективы взаимодействия.*

Автор утверждает, что промедление со вступлением в ВТО может привести к торгово-экономической изоляции Украины не только от стран Западной и Центральной Европы, но и от стран Восточной Европы и Балтии.

О выпуске в обращение памятной монеты “Державний Гім України”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 10 гривень, посвященной Государственному Гимну Украины. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение юбилейной монеты “1300 років м. Коростень”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвященной 1300-летию города Коростеня на Житомирщине. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

О выпуске в обращение юбилейной монеты “350 років м. Суми”.

Официальное сообщение о выпуске в обращение и нумизматическое описание памятной монеты номиналом 5 гривень, посвященной 350-летию города Сумы. Фотоизображение аверса и реверса монеты.

Основные монетарные параметры денежно-кредитного рынка Украины в августе 2005 года.

Учетная ставка НБУ, объемы кредитов, предоставленных Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, средневзвешенная процентная ставка по кредитам, предоставленным Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, процентные ставки банков по кредитам и депозитам в национальной валюте, динамика роста денежной массы по состоянию на 01.09.2005 г.

ANNOTATIONS

Fundamental principles of the monetary policy for 2006.

Full text of the Fundamental Principles of the Monetary Policy for 2006 approved by the decision of the NBU Board of 10 September 2004 # 17.

Evangelos Siskos. *Market transformations and features of macroeconomic stabilization in Ukraine and Poland.*

Conducted is the comparative analysis of the dynamics of gross national product, inflation and money supply growth on the initial stages of market transformation of the economies of Ukraine and Poland. It is shown that controlled decrease in the offer of money on the initial stage of price liberalization led to hyperinflation cessation in both countries in less than three years despite the difference between the radical Polish strategy of "shock therapy" and the Ukrainian model of slow and gradual reforms that confirms the universal character of monetary methods of macroeconomic regulation.

Zoia Skrynnyk. *Money philosophy.*

Reviewing the monograph *Money Philosophy* by A. Mazaraki and V. Ilin, the author sets forward her opinion on the role and importance of money in the system of social and human values.

Major macroeconomic indicators of the development of Ukraine in August 2000 – 2005.

Andrii Kaminskyi, Andrii Kyiak. *Operational risk identification, analysis and management in Ukrainian banks.*

Given is the study of the problem of operational risks in Ukrainian banks. Proposed are some ways of managing these risks.

Dmytro Hladkykh. *Problems and prospects for attracting foreign investment to the banking system of Ukraine.*

Discussed are the likely consequences of the purchase of Aval Bank, one of the largest of Ukrainian banks, by Raiffeisen Zentralbank Oesterreich.

Yurii Zaruba. *Risks of the business reputation of banks.*

Discussed are the risks of bank reputation deterioration. Considered are some ways of managing these risks.

Leonid Dolhyi. *Commercial banks and the marketing agricultural policy of the state.*

Proposed are the ways of improving the marketing agricultural policy of the state, in particular, the analysis of aggregate demand and supply in the market of agricultural products as well as the optimization of their production financing.

Oleh Kolodizev, Iryna Chmutova. *Transfer approach to risk minimization in bank crisis-proof management.*

Considered is the transfer approach to risk management based on partial or full risk transfer from a bank to other counteragents.

Olexander Martiushev. *Bank strategy substantiation and development.*

Studied are the main stages and elements of the system for banking activity strategic planning as an important component of its success and stability in the context of competition.

Lev Klioba. *Business plan of an investment project.*

Given are the recommendations with respect to drawing of the investment business plan necessary for investment and credit obtainment.

Amendments to the State Register of Banks and to the list of transactions for whose performance banks were granted a banking license and NBU permission in writing made over a period from 1 August to 1 September 2005.

Banks included into the State Register of Banks in August 2005.

Major indicators of the activities of Ukrainian banks as of 1 September 2005.

Distinctions of the President of Ukraine.

The President of Ukraine confers distinctions on NBU officials on the occasion of the 14th anniversary of Ukraine's independence.

Volodymyr Kharchenko, Natalia Shpak. *Results of the activities of Ukrainian banks in the payment card market in the first half of 2005.*

Discussed is the development of the payment card market of Ukraine in the first half of 2005 in the areas of card issue, acceptance infrastructure, acquiring and use.

Leonid Mazhar. *The Court of Arbitration: the necessity of the time.*

By the example of the permanent Court of Arbitration established under the aegis of the Association of Ukrainian Banks substantiated is the necessity of developing the Court of Arbitration Institute in Ukraine, which will create competition in the legal field of the state and improve the domestic justice.

Oleh Prylutskyi. *Practical and legal aspects of banking activities.*

The leading legal adviser of the NBU Legal Department gives answers to the readers' questions regarding application of some legal acts and enactments.

Olena Bereslavska. *Foreign exchange interventions as an instrument of the exchange rate and monetary policy.*

Discussed is the world experience of applying foreign exchange interventions at large and to the economy of Ukraine in particular.

Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies established daily by the NBU (in August 2005).

Official exchange rate of hryvnia against foreign currencies established monthly by the NBU (in August 2005).

Government securities market of Ukraine in August 2005.

Stanislav Ihnatenko, Liubov Kohut. *Differences in making up provisions in accounting and forming reserves in tax accounting.*

Considered are the differences between the rules of making up special provisions in accounting by banks and the rules of forming insurance reserves in tax accounting.

Tetiana Ivanova. *Automation of paper payment order processing in banking practice.*

Considered are the stages and advantages of the automation of paper payment order processing in the domestic banking practice. Characterized are the computer-aided systems for payment order entry.

Anush Balian. *Financial provision for the Euro-regional policy.*

Discussed are the main sources of finance when performing the Euro-regional policy and their objectives.

Yevheniia Yeremyna. *Problems of Ukraine's integration into the World Trade Organization and prospects for cooperation.*

It is stated that the delay of the integration into the WTO may lead to the commercial and economic isolation of Ukraine not only from the Western and Central European countries but also from the Eastern European countries and Baltic States.

Putting into circulation the commemorative coin "The National Anthem".

Official report on putting into circulation the 10 hryvnia commemorative coin dedicated to the National Anthem of Ukraine. Obverse, reverse and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "1300 Years of the Town of Korosten".

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the 1300th anniversary of the town of Korosten. Obverse, reverse and numismatic description of the coin are enclosed.

Putting into circulation the commemorative coin "350 Years of the City of Sumy".

Official report on putting into circulation the 5 hryvnia commemorative coin dedicated to the 350th anniversary of the City of Sumy. Obverse, reverse and numismatic description of the coin are enclosed.

Major monetary parameters of the monetary market of Ukraine in August 2005.

NBU discount rate, volumes of NBU credits for support of banks' liquidity, average weighted interest rate on NBU credits for support of banks' liquidity, interest rates of banks on national currency credits and deposits, dynamics of money supply growth as of 1 September 2005.